

Vallavanema veerg

Vallas on tegemisel mitmed uued projektid. Hoogu on võtmaks koostöö Venemaa partneritega

Strugo Krasnenski rajoonist, et Valgjärve koolimaja hoone ümber projekteerida ja ehitada külakeskuseks.

Menetluses on Külaplatside munitsipaliseerimised Maaritsas ja Savernas. MTÜ Saverna Kes Kus tegeleb Laste- ja noortepargi projekteerimisega, MTÜ Koduküla Valgjärve Laulukaare ehitamisega Valgjärve parkki ja MTÜ Maaritsa hakkab Sügisel Renoveerima Maaritsa kultuurimaja – need rahad tulevad Põlvamaa Partnerluskojult. Samuti on käsil hulga projekte ja nende elluviimist Valla Avatud Noortekeskusel, kes organiseerib ka õpilasmalevat.

Valmimas on Saverna Külakeskuse viimane etapp – ehk raamatukogu ruumid, milleks saime raha EAS -lt. Remonti vajab veel ülemine mitmeotstarbeline saal, raamatukogu ruumide peal.

Lõpusirgel on Valla Ühisveevärgi arengukava uuendamine. Saverna jalgrattatee projekteerimine algab sügisel. Avatud on kaevuprogramm, millest täpsemalt saate lugeda lehest ja valla kodulehelt. Sellised tegemised ja mõtlemised on meil täna käsil, loodame, et aega jääb ka suvepuhkusteks.

Soovin rahvale rõõmurohket suve, edu koostöös teistega ja ka isiklikult!

vallavanem
Kaido Kõiv

HEA LAPS 2010

3. juunil 2010 kell 18.00 toimus Saverna külakeskuse saalis vastuvõtt Valgjärve valla koolide kõige tublimatele õpilastele, nende vanematele ja õpetajatele. Saverna Põhikoolist oli kutsutud 17 õpilast ja 5 õpetajat, kes vastasid HEA LAPS 2010 statuudile. Valgjärve Põhikoolist oli selliseid õpilasi 6 ja õpetajaid 5.

Saverna PK õpilane Valter Kuld on eeskujulik õppija ja sai Miksikese pranglimisvõistlusel maakonnas 2. klassi arvestuses individuaalse 1. koha. Erik-Villem Lehtmäe, Nele- Liis Väise, Ulvi Eit, Hardi Häelme, Heiamar Tamm, Virgi Ülpri, Edith Varb ja Sten Väise on eeskujulikud õppijad. Carolin Lumi on eeskujulik õppija ja saavutas pranglimises 3. klasside arvestuses individuaalse 1. koha, lisaks saavutas Põlvamaa kergejõustiku MV palliviskes 1.-3. klassi arvestuses 2. koha. Suule Silliksaar oli Põlvamaa etlejate konkursil parim etleja ja suunatud esindama maakonda vabariiklikule konkursile. Liisi Tamm on eeskujulik õppija ja saavutas vabariiklikul joonistusvõistlusel 5.-8. kl arvestuses 3. koha. Karl- Johannes Lehtmäe sai maakondlikul vene keele olümpiaadil 6. kl arvestuses 1. koha ning saavutas vabariiklikel noorkotkaste olümpiamängudel võistkondliku esikoha. Jaana Jurtin sai maakondlikul vene keele olümpiaadil 7. kl arvestuses 2. koha ja Maria Medvichuk 8. kl arvestuses 3. koha. Fred Varb saavutas vabariiklikel noorkotkaste olümpiamängudel võistkondliku esikoha. Hendrik Varul on eeskujulik õppija ja saavutas vabariiklikel noorkotkaste olümpiamängudel võistkondliku esikoha.

Saverna PK õpetajatest said tänukirja õpilaste tulemusliku juhendamise eest olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel Saidi Tammeorg, Svetlana Meitsar, Kaire Siimus, Krista Varul ja Alar Tamm.

Valgjärve PK 3. kl õpilane Merili Länik on eeskujulik õppija. Tema klassiõde Katrin Rütli on eeskujulik õppija ja saavutas maakondlikul jalgrattavõistlusel Vigurivänt 2010 individuaalse 1. koha 10-12-aastaste tüdrukute hulgas. Nende klassivend Kaur Nukka õppis viitele ja saavutas maakonna kergejõustiku MV mitmevõistluses individuaalse 2. koha oma vanuseklassis. Triin Rütli on eeskujulik õppija ja saavutas maakonnas Osava Korvpalluri võistlusel individuaalse

3. koha 4.-5. kl tüdrukute arvestuses. Mari-Liis Länik sai Põlvamaa 41. talimängudel suusatamises võistkondliku esikoha ja KT vabariiklikul suusavõistlusel võistkondliku 3. koha, maakonna kergejõustiku MV 400 m jooksus individuaalse 2. koha ja maakondlikul jalgrattavõistlusel Vigurivänt 2010 individuaalse esikoha 13-15-aastaste tüdrukute arvestuses. Valgjärve PK 8.klassi õpilane Triin Sellis võitis maakonnas koguni 4 aineolümpiaadi: keemia, geograafia, bioloogia ja ajaloo ning sai 2. koha maakondlikul saksa keele olümpiaadil. Keemiaolümpiaadi võitjana kutsuti Triin üleriigilisele keemiapäevale ja geograafias vabariiklikule olümpiaadile, kus saavutas 9. koha. Triin on tubli ka spordis: Põlvamaa MV murdmaasuusatamises individuaalne 2. koht N 16 vanuseklassis, KT vabariiklikul suusavõistlusel võistkondlik 3. koht, koolinoorte suusatamise MV maakonnas 3. koht 8.-9.kl tüdrukute arvestuses, Pala noortemaratoni oma vanuseklassi võitja. 2009.a. suvest veel 2 saavutust: J. Hurda kodulooliste uurimistöde konkursil 2. koht ja H. Raidla nukukonkursil parima töö tiitel.

Valgjärve PK õpetajatest said tänukirja õpilaste tulemusliku juhendamise eest olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel Anne-Mare Zupping, Ell Sellis, Kaja Raud, Ilse Aigro ja Inge Mark.

Vastuvõtule tulnuid tervitasid väikese kontserdiga Valgjärve PK vilistlane Sigrid Luiga ja tema sõbrad Mari ja Karmo, kes esitasid tuntud lastelaule uues kuues ja mõned omaloomingulised lood. Tänuõnu tublidele õpilastele, nende vanematele ja õpetajatele lausuvad Valgjärve vallavanem Kaido Kõiv ja hariduskomisjoni esinaine Anu Luiga.

Lisaks tänukirjale anti tublidele õpilastele ümbrik preemiaga. Lõpuks pakuti kõigile kringlit ja puuvilju.

Loodan, et järgmisel kevadel on meie vallas taas palju õpilasi, keda erilise tubliduse eest kiita. Toredat suvevaheaga kõigile õpilastele!

Suur tänu meie valla tublidele õpetajatele! Hingesoost ja pühendumust ning kosutavat suvepuhkust teile!

Tänu tublidele lastevanematele! Armastust ja pikka meelt laste kasvatamisel ning aktiivset koostööd kooliga!

Anu Luiga
Valgjärve PK direktori KT

Tublimad noorkotkad maavanema vastuvõtul

27. mail 2010, Noorte Kotkaste organisatsiooni 80.aastapäeval, olid Põlva maavanema vastuvõtule kutsutud tublimad noorkotkad Põlvamaalt. Valgjärve vallast olid kutsutud Karl Mark ja Kaido Orav Valgjärve rühmast ja Hendrik Varul, Karl-Johannes Lehtmäe ja Fred Varb Saverna rühmast. Kõik need poisid on olnud väga tublid sportlased ja kaitsnud Põlvamaa NK au vabariiklikel võistlustel. Saverna noorkotkad võitsid vabariikliku NK olümpia. Valgjärve noorkotkad olid tublid suusatamises. Maakonna talimängudel saadi võistkondlik esikoht ja vabariiklikul NK suusavõistlusel jäädi napilt neljandaks. Saverna rühmajuhiks on Saidi Tammeorg ja Valgjärvel Anu Luiga.

Kodutütred maakonnalaagris

4.- 6. juunil 2010 toimus Põlvamaa kodutütarde ja noorkotkaste suvelaager Hanikases.

Kohale oli tulnud umbes 130 laagrilit, nende hulgas 10 Valgjärve ja 4 Saverna kodutütart. Seekord oli laagri teema MUSTLASED. Erinevates tegevuspunktidest sai valmistada hobust ja mahlapakist rahakotti, kaunistada klaaspudeleid, viltida, voolida ja punuda mustlasehteid, osaleda mustlasteatris, õppida taimede abil armumaagiat. Iga tegevuspunkti läbimisel teeniti mustlasraha, mida oli vaja koguda mustlaslaadaks. Harjutati täpsusviskeid ja laskmist, tasakaalu treenimiseks oli puude vahele tõmmatud tasakaalulint. Nagu mustlastel kombeks, võeti ette rännak. See kulges läbi metsa ja jätkus mööda raudteed. Nähti vana raudteetammi ja võideldi verejanuliste sääseparvedega.

2. laagripäeva hommikul hakkas telkidest väljuma mustlasriietes laagrilisi. Valmistuti mustlaslaadaks ja pärastlõunal sai see hoo sisse. Iga rühm mõtles välja teenuseid, mida pakkuda või kauples eelnevalt valmistatud esemetega. Väga suur nõudlus oli Valgjärve kodutütarde massaaži- ja meigiteenuse järele. Eriti kiideti Károli tehtud seljamassaaži. Palju huvilisi kogunes mustlasmaadlusele ja täpsuslaskevõistlusele. Ringi liikus palju ennustajaid, lausa järjekord tekkis aga mustasemoor Anna juurde, kes Taro kaartide abil mineviku, oleviku ja tuleviku märke lahti rääkis.

Toimus ka mustlas-superstaari valimine, kus iga osaleja pidid põhjendama, miks just tema superstaariks sobib ja demonstree- rima oma andekust mõnel alal. Pärast õhtusööki tulid laagriliste külla mustlastantsude ansambli Maljarka 4 tantsijat Tartust. Näidati filmi mustlaste sünniloost, räägiti sellest, mis on nende kultuurile omane. Järgnes tantsuetendus, mille käigus õpetati ka laagrilistele selgeks üks naistetants ja üks meestetants.

Noorkotkaste 80. aastapäev Põlvas.

Õhtu krooniks oli mustlaskuninga ja mustlaskuninganna valimine. Mustlastantsu ja kostüümide põhjal valisid Maljarka tantsijad välja 10 mustlaslikumat poissi ja tüdrukut. Seejärel algasid lisakatsed. Lauluvoorus pidid kõik võistlejad, kelle pähe pandi kaabu alustama kohe laulu. Laulud ei tohtinud korduda ja üle 5 sekundi ei võinud mõelda. Täpsust nõdis ülesanne, kus kohvioad oli vaja riisipulkadega ühekaupa üles korjata. Viimane ülesanne oli ratsutamine isetehtud kepphobusel. Poiss pidi hobusele mahutama ka tüdruku. Punktide kokkulöömise järel selgusid võitjad: mustlaskuningaks sai Mooste poiss Juhan-Mats Kuningas ja mustlaskuningannaks Kanepi tüdruk Kaia.

Viimasel laagripäeval korraldati noorematele laagrilistele põnevaid spordivõistlusi ja vanemad said testida oma teadmisi Euroopa Liidu kohta.

Lõpurivistusel autasustati tublimaid ja tänati korraldajaid ning vabatahtlikke abilisid.

Anu Luiga
Valgjärve rühmajuht

Reis Siguldasse

Pikalt ette plaanitud reis Lätti toimus 1. juunil. Sõitsime koos Mooste põhikooli õpilastega. Sõit oli pikk ja vihmane. Õpetajad tegid plaane, mida teha, kui seiklusparki ei saa, kuna oli väga märg ja vihmane. Aga kõik pöördus paremuse poole.

Alustasime oma seiklusi köisraudteel, mis viis üle Koiva jõe. Kui raudteel sõidetud, mindi edasi Turaida lossi. Käidi torni tipus ja vaadati ka vanu lossiaegseid esemeid. Veidi eemal oli võimalus osta meeneid. Osteti ka kurikuulsaid Sigulda kepikesi. Meened ostetud ja lossis käidud, sõideti edasi Cutmani koopa juurde, mis

on teadaolevalt Baltikumi suurim. Nähti ka suuri viinamäetigusid.

Edasi sõideti kauaoodatud seiklusparki. Alustuseks mindi seiklusrajale, mis polnudki nii lihtne kui paistis. Kes enam seigelda ei tahtnud, võis minna sõitma kollase bobi-moodi kelguga rajale, mis tuli käänulisena mäest alla. Ja just see atraktsioon sai meie õpilaste hulgas populaarseks. Seda sõideti kõige rohkem seitse korda.

Ja siis oli võimalus julgematel end katapultida abil õhku lennutada. Seda oli kõigil huvitav vaadata. Neil, kes seda tegid,

oli lõbus, kuid veidi hirmus teha. Sel ajal, mil julgeid õhku lennutati, oli üles sätitud väike piknik, kus kõik said teha endale võileiba, süüa pitsat või rabarbrikooki.

Edasi ootas kõiki ka läti pood, kus kõik käisid. Ning algas sõit kodu poole. Kui olime koju jõudnud, olid kõik õpilased, õpetajad ja lapsevanemad rõõmsad, et sellise seikluse ette võtsid. Mis sellest, et ilm alguses veidi kehvi oli! See oli tore reis Lätti!

Mari-Liis Länik,
Valgjärve PK 6. klass

Kevad Saverna Lasteaias Sipsik

Kevad oli lasteaiapererele täis tegutsemis- ja mängulusti. Iga päev tõi kaasa midagi uut ja huvitavat. Oli väga erinevaid ettevõtmisi nii lasteaias kui ka väljaspool lasteaeda. Toimus hulgaliselt erinevaid kostümeeritud jm teemahommikuid ja –päevi: printsesside ja printside päev, sõbrapäev, sinine sajajalgse päev, roheline lehepäev, naljapäev. Emakeelepäeval toimus luuletuste lugemise hommik ning iseseisvuspäeva eel kohtusime koeratüdruk Lotte sõbra Brunoga. Neil tegevushommikutel sai mängitud, õpitud, meisterdatud, joonistatud, tantsitud ja lauldud.

Kevade saabudes käisime korduvalt õppekäikudel metsateedel kevade hääli kuulamas, esimesi sinililli ja looduses toimunud muutusi otsimas. Uurisime erinevate puude okstel pungade puhkemist, jälgisime külvatud seemnete arengut ja taimede kasvamist. Käisime ka oja ääres vaatamas suurveti ja uurimas vee-elustikku. Käisime vaatamas teatrietendusi „Vahva koolitund“, „Kolm suurt soovi“, „Karlssoni koolitund“ ja tsirkuseetendust „Piip ja Tuut“. Teatrikuul tegime ise teatrit. Rühmad õppisid mitmeid näidendeid, valmistasid kostüüme ja dekoratsioone. 19. märtsil toimus suur Sipsikute teatripäev, kus õpitud etendusi mängiti. Õppisime teatrisse tulekut, pileti ostmist ja teatris käitumist.

Toredad on päevad, kui külla tullakse. Üks meeleolukamaid päevi oli, kui külas käis Ainar Käär, kes näitas lastele madusid (kuningboa, vikerboa ja piimamadu), tarakane, rotte ning merisiga. Ta tutvustas nende loomade eluviise ja elupaiku. Lapsed said madusid vaadelda, katsuda ning suurt kuningboad kaelas kanda. Elevust ja uudishimu oli rohkesti ning hirmu ei tundnud keegi.

Mais käis meil Ilumetsa RMK-st külas Terje Pung, kes tutvustas siili ja tema elu metsas. Lapsed said hiljem värvida pilti siilist ja lahendada nuputamisülesandeid ning ristsõnu siiliteemalisel töölehel. Kuu lõpupäeval käisime vanema rühma lastega väljaõidul Erastvere RMK-s. Lapsed osalesid Pilvi Saare juhendamisel õppeprogrammis „Kop-kop, kes siin elab?“. Istu-

Saverna lasteaia lõpetajad õpetajate ja vanematega.

tasime männitaimi, kohtusime jäneseaga, kes rääkis oma elust metsas, ja grillisime lõkkel viinereid. Mõned päevad hiljem käisid ka noorema rühma lapsed väljasõidul Erastvere RMK-s.

Osa oleme võtnud ka mammaste Lasteaia korraldatud loomevõistluses „Sipsikute seiklused“ ja Rápina Lasteaia turvalisuse teemalisest joonistusvõistlusest. Viimasele võistlusele saadetud töödest tunnustati Marie Loogi tööd aukirja ja meenega.

Toimus ka väikeste nõidade trall – nõiad otsisid aardeid, tutvusid ravimtaimedega neid vaadeldes ja nuusutades, maitseisid nõiajooki-sööki, lugesid nõiasõnu ja löid luuatantsu.

Emadepäeva tähistasime lõbusa kontserdiga „Kirev putukate pidu“, kus kõik osalised olid mingi putuka kostüümis.

Toimunud on ka mitmeid sportlikke üritusi ja ettevõtmisi. Jüripäeval said lapsed jürijooksu teha päris ehtsa tõrvikuga. Joosti nii individuaalselt kui ka meeskonniti. Mais toimus vahva meremeeste ja –röövlite sportlik tegevushommik. Osavus, täpsus, kiirus ja muud oskused tuli proovile panna erinevate ülesannete ja vahendite kasutamisega takistusrajal. Tantsisime õpetaja Ere lõõtsalugude saatel

meremehetantse ja joonistasime mereteemalisi pilte. Suursündmuseks oli ka osalemine maakonna lasteaedade liikumis- ja tantsupeol „Suur kevadpidu metsas“. Loo si tahtel pidid meie lasteaia lapsed olema jaaniussikesed. Peoks tuli välja mõelda jaaniusside esinemiskava ja selgeks õppida neli ühistantsu, millega lapsed edukalt ka hakkama said. Pidul Intsikurmus oli väga tore.

Lastekaitsepäeval toimus õues lõbus veepäev. Kuigi ilm oli külm ja tuuline, mistõttu osa planeeritud veemänge jäi ära, oli lusti ja rõõmsaid kilkeid kaugale kuulda. Iga laps sai mullitaja, millega värvilisi mulle puhuda ja peagi oli kogu lasteaia õu värvilisi mulle täis, mis vahvasti tuules lendlesid. Mängisime ka veega võistlusemängu „Liikuv veetops“. Lapsed said näidata oma tähelepanuvõimet, täpsust, osavust ja kiirust. Nii see kevad on möödunud märkamatu, täis askeldamist.

31. mail läks teele järjekordne lend lõpetajaid.

Juba 21. lend: Erna-Heleene Mölder, Lisete Härma, Ke Nette Nerva, Laura Orav, Karel Schattschneider, Markkus-Mauno Hõlst. Toredat kooliteed!

Saverna Lasteaed Sipsik
õpetaja Helle Liin

Lõuna-Eesti kooliteatrite suvelaager 26.-31. juulil Põlva Talurahvamuuseumis Karilatsis

Kooliaasta on peagi lõpusirgele jõudmas, ees ootamas suvi. 26.-31. juuli toimub Põlva Talurahvamuuseumi territooriumil Lõuna-Eesti kooliteatrite suvelaager. Ootame keskkooliastme truppe (10.-12. klass; sh sel aastal 9-nda klassi lõpetanuid ja neid, kes sügisel 9-ndasse klassi lähivad). Laagris toimub õppetöö erinevate

lektorite käe all, toimub ühisväljasõit, ühissetteõttumised, palju üllatusi ning viimaseks päevaks lavastub ühietendus, mida saavad vaatama tulla ka kõik vanemad, sõbrad ja teised huvitatud. Laagri osalustasu 6 päeva eest on planeeritud 600 krooni. Programmiga hoiab teid kursis Eksperimentaalteatri koduleheküljel - <http://laager.eksperimentaalteater.com>. Kohtade arv on piiratud, seega ootan kiiret tagasisidet.

[eksperimentaalteater.com](http://laager.eksperimentaalteater.com). Kohtade arv on piiratud, seega ootan kiiret tagasisidet.

Kõike head soovides,

Rivo Veski,

Lõuna-Eesti kooliteatrite suvelaagri projektijuht

Noortekas kevadest suvesse

Valgjärve Valla Avatud Noortekeskus

Aruanne tegemistest

Kitarrilaager:

Eesmärgiks oli anda teadmisi kitarrimängust ja propageerida kitarrimängu noorte hulgas, edasijõudnutele koos musititseerimise võimalusi, noortele võimalused enese arenduseks.

20.-21. märts: Osales 16 noort Savernast (6), Pölvast (5- sh 3-l noorel vanemad Savernast), Kanepist (3) ja Värskast (2)

Hinnang: tagasiside lehtedelt võib lugeda, et laager meeldib väga ja oodatakse uusi kokkusaamisi. Lisaks kitarrimängule õpivad sellises laagris koos olema eri vanuses noored (8-26. a), lisaks sellele ka koos ühiselt süüa tegema (isemajandama) ja suhtlema. Igas laagris on ka neid, kes on ööbima jäänud. Just viimasest laagrist jäi üles mõte, et oleks tore ka suvine laager teha ning on tore, et noored käivad kokku erinevatest noortekatest. Osavõtumaksu eest tuli noortel end ise ära toita. Toodi ka kodunt süüa kaasa.

Tervislikud eluviisid:

Eesmärgiks tutvustada noortele ja nende vanematele erinevaid valikuid, suured noorte hulgas teadlikkust, mida destruktiivne käitumisviis endaga kaasa toob.

27.aprill: Kuido Ernitsa loengud. Lektor pidas loenguid kolmele vanusegrupile eraldi: 3.-5. klass, 6.-9. klass ning lapsevanemad. Lapsevanematele ütles K. Ernits kokkuvõtteks, et pole midagi uut siin ilmas, kõik noortest on tuttavad meelemerkidega nagu mujal Eestis ning vanematelt ja koolilt oodatakse, et nende peale ei karjutaks ning vanematel oleks oma laste

jaoks rohkem aega.

Noortekasse oleme muretsenud ka vastavat kirjandust, mida soovi korral laenutada või lugeda saab. Koos „Terve elustiili õpikuga“ on kaasas ka DVD, milles räägivad tuntud eestlased noortele ja noortest.

Hinnang: See on valdkond, mis tahab suuremat käsitlust ja kajastust ning kogu meie kogukonna tähelepanu. Kuido Ernitsa loengust võttis osa vaid 5 lapsevanemat, kelle lapsed käivad lasteaias.

Foto ja Film

Eesmärgiks oli noortele õpetada minimaalsete vahenditega normaalset fotot tegema, filmitegemise aluseid, plakati kujundamist; kuulutada välja Pölvamaa ANK-ide vahel fotokonkurss, mille tulemusel valmiks rändnäitus.

3.mail saime kätte Hener Hoobi poolt kujundatud noorteka logoga rinnamärgid

26.mail avasime oma noorteka fotonäituse „WANK-AASTA 09/10“

28.mail otsime noortekeskusele videokaamera.

Hinnang: Tunda andis majanduslangus, nii et koostöö teiste noortekeskustega jäi soiku (fotonäitus veebikeskonnas www.album.ee/PolvamaaNoortekad), püüdsime toime tulla omade jõududega. Ka üksikuid filmilõike sai oma tegemistest tehtud, kuid kokku-monteerimiseni pole veel jõudnud. Arenemisruumi on. Aga oma noortekeskuse tegemised on pildis. Ning osalejatel end uhke ära tunda. Kuigi eelmise aasta lõpul osalesime mõnel filmikoolitusel, jäi asi siiski kaamera puudumise taha. Nüüd on see meil olemas.

Lauamängude turniir ja Otepää seikluspark

Eesmärgiks oli korraldada sõbralik lauamängude turniir.

Aprillis tuli peaaegu kõigil noortekeskusesse sisse astujatel proovile panna end lauatennises, koroonas, piljardis ja kabes.

Vanuseklasse polnud lihtsalt kõik mängisid kõigiga. Enim punkte kogusid need, kes kauem aega noortekas veetsid ja rohkem mängisid tegid. Kui lauatennises ja koroonas kogus kõige enam punkte Mart, siis parimad mängijad (vähem mängisid ja peaaegu kaotusteta) lauatennises olid Egert, Ergo, Siim ja Hardi. Hardi oli ka tublim kabetaja. Väga tublilt osalesid ka Ats ja Artur ning Märt.

Seikluspargis.

5. mail käisime meie Otepää seikluspargis. Osalejad 12. Parimad lauamängude turniirist osavõtjatele oli see preemiareisiks, samuti Edithile, kes oli ainus noor, kes lõi kaasa koolivaheajal toimunud „Kevadisel kirbuturul“ ning Hener, kes on noortekeskuses nii palju abiks olnud, et ei jõua teeneid üles lugedagi. Ka sel korral oli ta abis vabatahtliku noortejuhina. Oli rõõm vaadata, kuidas noored rajal üksteist abistasid.

Hinnang: Koostegemine teeb rõõmu. Valgjärve Valla ANK-i näitetrupp ehk WANT

Eesmärk osaleda koolinoorte teatريفestivalil, mis sel aastal toimus Kanepis.

20.märtsil osales peale WANT-i koolinoorte teatريفestivalil ka meie põhikoolide trupid (S.Mark ja S.Tammeorg juhedajateks). Meie osalesime gümnaasiumide osas. Algajatena ei olnud meist võistlejat Põlva noorte Eksperimentaalteatriga, aga prooviperiood ja esinemised olid lõbusad. Mängisime E.Vilde „Ärapõletatud peigmehi“ tänapäevases variandis. Käisime esinemas Erastvere hooldekodus ja Nõunis, kus Karl ja Hener ka peale etendust diskot tegid.

Trupis olid ainult poisid: Karl, Hener, Kent, Raido, Rauno.

Hinnang: Igasugune nõ avalik esinemine on noorele kasuks, kui siin veel aga rakendatakse oma loovust, siis on kõigil tore ning- uskuge või mitte- „arendab silmaringi ning võitleb ka lampjalgsuse vastu...“

Suvel on tulemas 2 nädalat õpilasmalevat. Juulis on noortekeskusel puhkus. Augustis Pölvamaa noortekeskuste suvelaager Mesipuu talus. Nautige suve ja oma perega koos olemist!

Enamik tegevustest on olnud projektipõhised ja saanud rahastuse ANK-projektikonkursist.

Need on vaid need asjad, millest täna tahtsin rääkida...

Tuulike Mölder

Valgjärve Valla Avatud Noortekeskuse juhataja

Hetk WANTi proovist.

Õppeaasta kokkuvõte Valgjärve Põhikoolis

4. juunil lõppes kooliaasta Valgjärve PK 1.-8. klassil. Traditsioonilisel viimase koolipäeva aktusel said tänatud ja tunnustatud kõik tublid õpilased. 1. klassi lõpetasid Eigo Eisen, Dyavolessa-Maria Kuittinen, Brigitta Paal ja Pille-Riin Pukk. 2. kl õpilane Robin Mark sai raamatu hea õppimise ja käitumise eest ning tublide spordisaavutuste eest. 3.kl õpilased Merili Länik ja Katrin Rütli said lisaks raamatule kiituskirja väga hea õppimise ja eeskujuliku käitumise eest. Katrin oli väga tubli ka jalgrattavõistlusel. Kaur Nukka õppis viitele ja käitus hästi ning oli väga tubli spordis. Meelis Peepson õppis hästi ja oli väga tubli spordis. 4. kl õpilane Kristi Virks õppis ja käitus hästi. Triin Rütli (5.kl) sai kiituskirja väga hea õppimise ja eeskujuliku käitumise eest ning tunnustuse tublide spordisaavutuste eest. Aivar Kornilov ja Kaidar Virks õppisid 5. klassis hästi. Kätlin Unt õppis 6. klassis viitele ja käitus hästi, teda tunnustati maakondliku ajaloo-olümpiaadi võidu eest. Tairo Tee õppis 6. klassis hästi ja saavutas Vigurivända võistlusel oma vanuseklassis 3. koha.

Mari-Liis Länik sai tunnustatud tublide spordisaavutuste ja Vigurivända 1. koha eest. Enel Eisen sai Vigurivända võistlusel oma vanusegrupis

2. koha. Grete Madi õppis 7. klassis hästi. Kärol Mark, Karl Mark ja Kaido Orav

7. klassist olid tublid spordis ja Kaido sai Vigurivända võistlusel 1. koha oma vanuseklassis. 8. kl õpilane Triin Sellis sai kiituskirja väga hea õppimise ja eeskujuliku käitumise eest ning tunnustuse tublide spordisaavutuste eest ning väga heade tulemuste eest aineolümpiaadidel. Oliver Nõgols õppis hästi ja esines tublilt aineolümpiaadidel. Karl Tennesaar ja Mihkel Peepson õppisid 8. klassis hästi.

Meie kooli õpilased Triin Sellis ja Mihkel Peepson osalesid maakondlikus inglise keele giidide programmis. Algklasside näitering, mida juhendas Sigrig Mark, osales maakonna kooliteatrite festivalil ja saadi eripreemia visuaalse terviklikkuse eest. Heli Raidla nimelisele mänguasjakonkursile JÄNES tegid mitu tööd 4. klassi tüdrukud Stella Orav, Kristi Virks

ja Regina Nilbe. Konkursile saadeti ka 1.-3.kl õpilaste ja 6. klassi õpilaste töid. Juhendasid õpetajad Virve Paal, Sigrig Mark ja Inge Mark.

Kätlin Unt ja Triin Sellis on kutsutud maavanema vastuvõtule 17.juunil 2010 Saate muuseumi, kus tunnustatakse maakondlike aineolümpiaadide võitjaid.

1. juunil toimus ekskursioon Siguldasse. Sõideti köisraudteel üle Koiva jõe, käidi Turaida lossis ja Gutmani koopa juures. Päeva lõpetas mitmetunnine seiklus Tarzani- radadel ja teistel Sigulda seikluspargi atraktsioonidel.

3. juunil käisid 1.-5. klass Pokumaal, Nõiariigis ja Liikluslinnas.

4.-6. juunil osalesid 10 Valgjärve kodulekutart maakondlikus NK ja KT laagris Hanikases. 7.-8. juunil õppisid Enel Eisen ja Mari-Liis Länik käsitöölaseid tarkusi juurde Pikajärvel toimunud maakondlikus käsitöölagrais.

Kaunist suve!

Anu Luiga
Valgjärve PK huvijuht

Valgjärve koolilapsed harjutavad vigursõitu omavalmistatud õppevahenditega

Valgjärve Põhikool osales projektis "Teeme ise puidust liikluskasvatuse õppevahendid koolidele. Varem on sellises projektis saanud osaleda Tartu,- Jõgeva- ja Võrumaa koolid. Sel aastal pakuti võimalust ka Põlva-ja Valgamaa koolidele.

Esitatud taotlusprojektide alusel valiti Põlvamaalt välja 6 kooli: Mikitamäe Kool, Põlva Keskkool, Räpina Ühisgümnaasium, Valgjärve Põhikool, Krootuse Põhikool, Mammaste Lasteaed-Algkool.

Õppevahendite valmistamise projekti algatasid ja seda koordineerivad Lõuna Regionaalse Maanteeameti liikluskasvatatajad. Samuti varustas liiklusohutuse osakond koole pihustivärvi, kilest piiridelintide ja muu sellisega, mida puidust meisterdada ei saa. „Meie eesmärk on toetada koole vajalike õppevahendite soetamisel ning näidata, et liikluskasvatuse integreerimiseks ainetundidesse on palju põnevaid võimalusi,“ ütles Lõuna Regionaalse Maanteeameti liikluskasvatuse juhtivspetsialist Kai Kuuspalu. Puitmaterjali kinkis Põlvamaa koolidele puidufirma Hobbiton OÜ. Kooli omavahenditest ostsime värvid puitelementide värvimi-

seks ja keti ühele rajaelemendile.

Puidust pidurduslati, kiigu, kaldtee ja rajalaudade ning muu tarviliku valmistamist alustasid Valgjärve PK 5.-8. klassi poisid tööõpetuse tundides 4. veerandil. Õppevahendite meisterdamist juhtis innukalt tööõpetuse õpetaja Friedel Ani. Kui kõik vajalik sai valmis, alustasid õpilased Anu Luiga juhendamisel vigursõidu harjutamist. Eesmärgid olid õpilastel seejuures erinevad – kes tahtis jalgratturi juhiluba saada, kes lihtsalt oma sõiduuskust lihvida, kes hästi esineda jalgrattavõistlusel Vigurivänt 2010.

Vigurivända Põlvamaa võistlus, kus mõõtu saavad võtta noored alates 10. eluaastast, toimus 28. mail Rāpinas. 5 Valgjärve PK õpilast, kes võistlusel osalesid, tulid kõik tagasi auhinnaliste kohtadega. Võistlussarja lõpetab viie Lõuna-Eesti maakonna parimate võistlus selle aasta 11. septembril Eesti Maanteemuuseumis Varbusel. Sinna pääses võistlema ka Katrin Rütli Valgjärvelt.

Anu Luiga
Valgjärve PK huvijuht

Valgjärve õpilased vigurvändal

Reedel, 28. mail käisid Valgjärve õpilased vigurvändavõistlusel Rāpinas. Valgjärve kooli esindasid kolm tüdrukut ja kaks poissi. Ilm oli kena, päikesepaisteline. Kõigil oli hea meel, et ilmataat oli hea ilma saatnud.

Võistluspäev algas testide lahendamisega, kus meie õpilased said häid tulemusi. Edasi tulid kiirendus- ja aeglustussõidud. ja peale seda asuti kõige tähtsama - vigursõidu juurde.

Kui sõit tehtud, läksid kõik sooja suppi ja kuklit sööma. Pärast seda algas autasustamine. Alustati tüdrukute 10-12 vanuseklassi võitjast, kelleks oli meie kooli Katrin Rütli. Edasi autasustati väikesemaid poisse. Ning siis jõudis taas kord meie kooli esindajateni. Tüdrukutest vanuses 13-15 aastat tuli võitjaks Mari-Liis Länik ja poistest Kaido Orav. Enel Eisen pälvis 2. koha ja Tairo Tee 3. koha. Kahju oli sellest, et Valgjärve kool ei saanud osaleda võistkonnana. Kuid Katrin Rütlit ootab ees sügisel toimuv regioonivõistlus, mis toimub Varbusel Maanteemuuseumis. Soovime talle edu!

Mari-Liis Länik,
Valgjärve PK 6. klass

Toimetamisi Saverna raamatukogus

Viis kuud 2010.aastast saab peagi selja taha. Nende kuude jooksul on nii mõndagi toimunud- ka raamatukogus. On korraldatud väiksemaid üritusi nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Veebruaris osalesime lastega X Nukitsa konkursil, kus lapsed teevad valiku parima kirjaniku ja kunstniku kohta kahel viimasel aastal ilmunud lasteraamatute hulgas. Meil osales 22 last. Ja lapsed pidasid parimaks lastekirjanikuks Silvi Laidlat raamatutega „Taadu“ ja „Raamatukogunõid Roesaali“ ning parimaks kunstnikuks Regina Lukk-Toomperet piltide eest Henno Käo raamatule „Ajamasin“. Ka sel aastal valis fortuuna vastanute hulgas kolm last, keda premeeriti maiustustega. Seekordsed õnnelikud olid Edith Varb, Ef Nei Net Nerva ja Ats Varul.

Märtsis korraldasime koos kooli kirjandusõpetajaga informiini (teatmeteoste kasutamine) 5.klassile. Vastamine eeldas teatmeteoste kasutamise oskust ja aega oli vastata nädal aega 10-le küsimusele. Tublimad olid Hene-Kreete Hoop, Liisi Tamm ja Mihkel Varul.

Osalesime ka Põlva Keskraamatukogu Lasteosakonna poolt väljakuulutatud lugemiskonkursil „Loeme head eesti lastekirjandust“. Enne Põlvasse minekut eelnes koolisisene voor. Osalemine oli 3.-4.klassi õpilastele. Koolisisese konkursi tulemusi vaagis žürii koosseisus: Inge Tamm, Mari Unt ja Tiina Hoop, hääletusõigusega abistas Kaire Siimus. Parimad olid Edith

Varb, Ulvi Eit, Hardi Häelme ja Ef Nei Net Nerva. Maakonna voorule saadeti Edith Varb.

Põlvas me kolme parema hulka küll ei sattunud, kuid Edith sai sealt positiivse esinemiskogemuse ja tal polnud lugemisel ka neid vigu, mida žürii esimees Helje Põvvat ära märkis. Edith naases koju kiidukirjaga.

Ühte-teist sai korraldatud ka täiskasvanutele. Veebruari lõpul tähistasime kaksikvendade-kirjanike Tuulikute juubelit. Osalejate arvates oli mõnus kirjanduslik õhtu hubasuse ja väikese huumoriga! Esimakordselt katsetasin uut asja raamatukogus- nimelt proovisin korraldada kodust viktoriini täiskasvanutele (lastele on seda varemalt tehtud). Koos lastest koosneva fortuunaga sai välja valitud 15 lugejat, kellel anti I vooru 10 küsimust vastamiseks tähtajalise tagastusega. Tagastati 15-st 8 ja edasi läks II voor vastamisele. Osavõtu protsent oli isegi mõneti üllatav. Ja kuidas otsiti vastuseid! Põnev oli jälgida raamatukogus nii mõnegi osaleja hasarti! Ja lõpetasime oma kahevoorulise viktoriini-sarja 17.aprillil mõnusa laupäeva-lõunakohviga raamatukogus! Viktoriini mõlema vooru küsimused puudutasid ainult eesti kirjandust. Kahes voorus osalesid: Kaidi Timofejev, Kristina Varul, Inge Tamm, Ilse Hoop, Eha Pellenen, Laine Aaviste, Karin Luiv ja Tiina Mölder. Kahe vooru tulemuste põhjal tunnistati parimaks eesti kirjanduse tundjaks Tiina Mölder, II koha

omanik Ilse Hoop ja III koht kuulus Karin Luivile.

Kõigile osalejatele jäi mälestuseks kiidukiri ja lilleõis; kolmele parimale ka kingituseks raamat. Avaldati arvamust, et sellist „ajurünnakut“ võiks veelgi korraldada.

6.aprillil oli taas külas Terje Paes, kelle seekordseks vestlusteemaks oli „Ene-sekehtestamine eri olukordades“. Lisaks loengule tehti ka teste, mille põhjal siis igauks ise sai teada oma kehtestamisvõime või oli ta hoopis alla-andlik tüüp.

14.mail oli külas Kaja Puuste, kelle teemaks oli „Tervislik toitumine“. Samuti ka üsna vajalik teema inimestele. Arvatakse ju küll, et taolistel teemadel on piisavalt räägitud, kuid ikkagi saab alati juurde infot, mida varem ei teadnud. Igatahes oli selle teema juures üsna elavat kaasalõmist ja nii mõnigi kohalolnutest oli valmis asjaga põhjalikumalt tegelema.

25.mail oli külas ajaloolane ja poliitik Lauri Vahtre. Kohvitassi juures arutleti mitmeid probleeme- sotsiaalküsimusi, euro tulekuga seonduvat, haridusküsimusi, lapsi puudutavat seadusandlust, Riigikogu tööd ja veel mõningaid pisiprobleeme. Peaaegu 2 tundi möödus märkamalt.

PÄIKESELIST SUVE!

Saverna Rahvaraamatukogu juhataja
Tiina Hoop

Tublid Sügiskuldsed inimesed

Kuigi eakate seltsingu „Sügiskuld“ rahakott on sel aastal olnud õhem nagu meil kõigil teistelgi, pole nende hoog raugenud.

Siinkohal tahan kiita eriti tublisid tantsijaid ja lauljaid ning eelkõige nende juhendajaid. Sest nagu sügisese vallalehes kirjutatud sai- huviringide juhtidele sel hooajal palgaraha ei jagunud. Oleme püüdnud mõnede projektide kirjutamisega tegevusi toetada (Kultuurkapital ja Kohalik Omaalgatus), aga põhiliselt finantseeritakse oma tegevused ise.

Maria Drenkhan on vankutu entusiasmiga hoidnud naised liikumises ja kevadel sai taas kokku uuenenud segarühm- Maria silmarõõm. Te kõik olete saanud imetleda Sügiskulla tantsijate kauneid kostüüme. Enamasti on need ka Maria kujundatud, sageli ka õmmeldud. Käsitööringi naised on alati abi saanud

ka Merike Tammelt. Naisrühm esindas meie valda tantsijate žanripäeval Verioral. Segarühm on jõudnud juba esineda Pikajärve antiigilaadal, Rakveres ja Olustveres toimunud tantsupäevadel. Mõlematel rühmadel on ees 12. juunil Võru seniortantsufestival ning 16.augustil korraldada eakate tantsupäev Pikajärve mõisas, kuhu ootame esinema tantsijaid nii Põlvamaalt kui mujalt. Tantsupäeva lõpetab Kirile ja

Karoli Loo kontsert. Olete oodatud kõike seda nautima!

On just lõppenud UMA PIDO ning kuidagi ei saa kiitmata jätta **Saidi Tammeorgu**, kes peo korraldamise kõrvalt jõudis peole viia Saverna PK koori ja loomulikult Sügiskulla naisansambli. Tunnistan, et tundsin heameelt nähes meie valla esindust peo rongkäigus ning piinlikust oma tegemata jäänud töö pärast, et meil puudusid rongkäigust oma valda tutvustavad rekvisiidid. Koos Saidiga käivad naised ilma tegemas igal aastal maakondlikul vokaalansambli žanripäeval. Sel aastal oli see Lõuna-Eesti maakondadega ühine.

Täna teid, et te nii tublid olete ja alla ei anna! Kõik teised- võtke eeskujul!

Tuulike Mölder
Valla kultuuritöötaja

SPORT on TERVISEKS

29.aprilli õhtul kogunesid Saverna põhikooli staadionile tublid ja ettevõtlikud, sporti ja tervist hindavad inimesed. Nimelt korraldas tervise edendamise komisjon ülevallalise tervisejooksu, kuhu olid oodatud kogu valla rahvas – koolidest, töökollektiividest, taludest, küladest. Kahjuks oli juba hommik väga nutune – vihma sadas ja selgemat taevast ei paistnud tulevatki.

Õnneks oli soojust parajalt, nii et päris külmetamise ohtu polnud. Ürituse alguseks kogunes staadionile osalejaid nii Saverna kui Valgjärve piirkonnast. Tervitussõnad kohaletulnutele lausus perearst Maritta Loog, kelle kõnes kajastus tõde selle kohta, et hea enesetunne ja tervis on iga inimese enese teha ja vaba valik. Enne starti, mida tähistasid põlevad pakud, tehti eelsoojendust.

Muusika saatel aitas soojenduse läbi viia Valgjärve põhikooli õpetaja Inge Mark, tehes seda professionaalselt ja huvitavalt. Peale võimlemist võis olla kindel, et järgmisel päeval keegi kõveralt ei kõnni. Seejärel asusid rajale võistlejad, kokku 7 võistkonda. Tegelikult võib öelda, et võistlust, kui sellist, ei olnud, tähtis oli osalemine. Aega ei võetud, kohti ei jagatud. Kõige toredamad oli Hauka naised, kes kepikõndi tehes ei saanud pidama, vaid ringitasid niikaua, kui kõik olid ära jooksnud.

Tore oli vaadata väikseid lasteaia põngerjaid, kes startikäsku ootamata rajale tormasid ja selle punaste põskede ning higistena läbisid. Jooksu lõppedes said kõik osalejad mälestuseks kauni savist südame, mille kujundas ja valmistas Krista Varul. Oli ju aprillis südamenädal.

Karastava kasemahla eest täname Hans Aigrot, kes oli seda meie jaoks pudelitesse villinud. Maitstva hernesupi valmistasid Saverna kooli kokad. Aitähh Ülle Ani – sinu ideed ja abivalmidus ürituste õnnestumisele on hindamatud. Suured tänud Valgjärve piirkonna noortele ja täiskasvanutele – ilma teieta oleks üritus väga kesiseks jäänud. Olete ja jääte kaasalöömisega tõsisteks partneriteks mis iganes ettevõtmistel. Saverna piirkonnas tundub kehtivat õhtuse väljasoleku keeld, sest külas on hakkajaid ja tublisid inimesi kuhjaga, kuid osalema julgesid tulla vaid üksikud.

Lõpetuseks võib lugeda ürituse kordaläinuks, sest kui asjad kokku said korjatud, lõppes vihmasadu ja õhk oli tõeliselt soe ja mõnus. Mõnus oli ka enesetunne.

Tervise edenduse komisjoni nimel

Riina Marran

MOTOSPORT KUI HOBI

Lugu kirjutama ajendas teadmine, et meie valla noormees tegeleb hobi korras väga tõsise, ohtliku ja füüsiliselt raske alaga – motosport. Noormeheks on Maaritsa poiss TARVI REMMELGAS, kes on alles 12 aastane, kuid tema tulemused Eesti motospordis vägagi tähelepanu väärivad. Enamusest on mootorrataste kestvussõit ja mäkketõus täisealiste alaks, nõudes tohutut visadust, vastupidavust ja tahtejõudu. Esimese võistlussõidu tegi Tarvi 2007nda aasta Kiviõli rahvusvahelisel mäkketõusul.

Piksepini karikasarja on Tarvi võitnud kahel hooajal 2008/2009 ja 2009/2010. Selle aasta enduuro auhind oli 6.koht karjääri Kärnatamise I etapil Rannus, kus sõita tuli 3 tundi ja nn veteranidega rinda pista, sest juunioride arvestust eraldi polnud. Motosporti hakkas Tarvi harrastama 9 aastaselt, pannes kogu oma vaba aja treeningutele.

Võib öelda, et Tarvi on väga paljus eeskujuks oma eakaaslastele, kes niisama aega surnuks lüües tegelevad mitte millegagi.

Igal juhul on Tarvi tegemised tõeliselt kiitust ja märkamist väärt.

Lisaks tuleb kiita ka tublisid Saverna poisse, et motosporti harrastades osalevad erinevatel võistlustel. Ne-

Tarvi Rimmelgas.

ndeks noormeesteks on Siim Väise, Tarmo Piho, Valter Kuld, Ergo, Egert ja Tormi Säarits ning Edgar Kuld. Kõige tillemaks osalejaks on 5 aastane Kevin Nigol, kes proovib oma oskusi ATV-de klassis ja on osalenud edukalt kahel Piksepini karikasarja võistlusel.

Edu ja jõudu Teile kõigile!

Riina Marran

Pikajärve II Antiigi- ja kunstilaat

Pikajärve mõis on kujunemas oluliseks kultuurisündmuse korralduspaigaks meie vallas. 15. mail toimunud laat oli taas rahvusvaheline ning tore, et korraldajad oli kaasanud meeskonna, milles tegutsesid meie valla inimesed. Sedakorda oli laat kõigile soovijatele tasuta. Taaskord oli mõisarahval ilmaga vedanud ning osalejad said nautida tõeliselt kaunist Pikajärve mõisa.

Lisaks vanakraami ja kunsti ostmisele - imetlemisele-tegemisele oli võimalik osa saada mitmekesisest kultuuriprogrammist, mis siinkohal kindlasti äramärkimist väärrib.

Kultuuriline tegevus toimus nn kahel laval: all järve ääres mängisid muusikud - Heino Tartes ja sõbrad, Toomas Jalajas (tegi ka heli all-laval) ning päeva nael Kukerpillid; tegi debüüdi Sügiskulla uuenenud segarühm; sai kuulata, mida Igor Mangil öelda on. Teine nn lavatelk oli kohe mõisa seinääres ning sinna oli püstitatud mõisatetari lava, kus etendati Virgi Plado lavastatud Jaak Kõdari näitemängu „3 risti“, mida olid vaatama tulnud autor ise ja lavastuse esmaettekandel mõisahärrat mänginud Raivo Adlas koos „mõisaprouaga“. Kes etendusest ilma jäid, saavad seda näha Maaritsa külapäeval. Heli nn teatri-laval tegid noorteskuse poisid Hener ja Karl. Kogu programmi juhtis muidugi Contra.

Abis olid parkimise korraldamisel ja mujalgi noorteskuse noored. Ei puudunud ka Kalve Peetri uhhaa. Laste mänguväljakule oli lisanud seiklusrada, kõik huvilised said kaunist järve nautida ka vee peal, selleks tuli istuda kanuusse või vesijalgratale.

Mõisahärra Relvo Värton ütles, et esimest korda tundis ta, et ürituse korraldamisel oli valla abi tuntav. See on kiitus, mille üle tasub uhkust tunda. Mõisaproua Saima ütles, et mõisakultuuri toetavate ürituste korraldamiseks on nad kirjutanud projekti LEADER-meetmesse.

Tuulike Mölder,
valla kultuuritöötaja

Jaak Kõdar **KOLM RISTI**

Talu- ja mõisajant kahes vaatuses

28.juulil 1866 kirjutasid Nava talu peremees Jaak Kõdar ja Polli mõisnik Georg von Stryk alla lepingu, millega

Nava talu maad osteti vabaks. Umbes samal ajal osteti vabaks enamusi Liivimaa mõisate taludest. Nava talu originaaldokument on säilinud ja sellele on Jaak Kõdar alla kirjutanud kolm risti.

Näidendi seadnud lavaküpsuks Saverna kooli end. emakeeleõpetaja **Virgi Plado**, kunstiliselt kujundanud **Maris Tigas**, lava aitas kujundada ja paika seada mõisahärra **Relvo Värton** ise, loomingualeeki õhutas ja mõisaköögi hõrgutistega ihurammu kasvatas mõisaproua **Saima Värton**. Helikunstnik **Hener Hoop**.

Osatäitjad:

JAAK, Nava talu peremees- Ülo Treikelder

REET, tema naine- Tuulike Mölder

JUHAN, nende poeg, talu pärija- Karl Johannes Lehtmäe

KADRI, nende tütar- Marija Jurtin

RÕÕT, keskmine tütar- Paula Bogdanov

LAPSED- Erna- Heleene Mölder, Eerik Villem Lehtmäe, Laura Bogdanov

PIITRE, Kadri väljavalitu- Priit Pärn

EEDI, kosilane, naabertalu peremees- Vello Veltmann

AUGUST, Silma talu peremees- Heldur Hoop

GEORG VON STRYK, Pollenhofi mõisnik - Jüri Latko

AMALIE VON STRYK, mõisaproua- Astra Kittus

SIEGFRIED, mõisaametnik- Ott Hütt

TÜNDRE EIT, külaudiste levitaja - Tiina Hoop

KELLALÖÖJA- ETTEÜTLEJA- Virgi Plado

HOBUNE HEBE - juhib tädi Maie

Vette minnes tunne oma võimeid!

Igal aastal jätab veeõnnetuste tõttu oma elu umbes 60 inimest. Kuigi suvi pole veel alanud, on juba kolm noort Eesti meest hooletu vete hüppamise tõttu halvatus voodis. Jahmatav reaalsus. Peamisteks veeõnnetuste põhjusteks on vähene ujumisoskus ja enda võimete ülehindamine. Ent tegelikult saame teadlikult ja õigesti käitudes nii enda kui teistega juhtuvaid veeõnnetusi ära hoida.

Looduslikud veekogud on kõik erinevad ning seetõttu on ka veekogudega seotud ohud erinevad. Ohutuks ujumas käiguks arvesta konkreetse veekogu omadustega – sügavuse ja vee läbipaistvusega, kallaste omapäraga, veetaimedega, voolutugevuse ja lainetusega. Meeles peab pidama, et vee temperatuur võib olla tänu hoovustele ja allikatele muutlik. Palju vigastusi juhtub vette hüppamisel selleks mitte ettenähtud kohtadest (nt sillad, muulid), kus vesi võib olla kas liiga madal või vee all on kive, kändusid ja muid takistusi, mis on ohtlikud just vette hüppates.

Vees olles ei tohi nalja pärast teeselda uppumat, võistelda hinge kinnipidamises, vee all ujumises või kellegi vee alla surumises. Nõndaviisi võib väga hõlpsalt vee kurku tõmmata ning õnnetus ongi käes.

Ujuma ei soovita minna, kui ollakse väsinud, ülekuumenenud, halva enesetunde või liiga täis kõhuga. Mine ujuma või paadiga sõitma koos kaaslasega. Üksi vette minnes on mõistlik sellest kaldale jääjatele teada anda.

Äärmiselt eluohtlik on ujuma minna joobeseisundis, sest joobest

on tingitud suurem riskimine, oma võimete ülehindamine ja füüsilise võimekuse vähenemine. Seltskondades, kus pidutsemise käigus alkoholi tarbimise kogus kipub käest minema, ei ole üldse harvad juhud, kui hakatakse ujumisoskusega mõõtu võtma ning üksteisele „ära tegema“. Aga arukas inimene saab aru, et alkohol ja ujumine ei sobi kokku. Kui tahad pidutseda, tee seda ilma ujumiseta.

Ohutust tuleb silmas pidada ka paadiga sõitma minnes, sest õnnetused paadisõidul tekivad sageli oskamatuses või hooletusest. Sagedasemaks põhjuseks on paatide ülekoormamine, paadisõit alkoholi juures, sõiduks kõlbmatute paatide kasutamine, kogenematus juhtimisel.

Lastel peab ujumisel ja veekogude läheduses alati silma peal hoida. Lapsed ei taju veega kaasnevaid ohtusid, mistõttu on täiskasvanu juuresolek tõesti oluline. Kahjuks on igal aastal traagiliselt lõppenud veeõnnetustesse sattunud ka lapsi, seega ärge jätke neid tähelepanuta.

Sel aastal pöörabki päästeteenistus ennetustöös rohkem tähelepanu veeohutusele ning selle raames koolitame gümnaasiumiastme noori ohutust käitumisest veekogu ääres, kuidas veeõnnetusi vältida ja kuidas anda abi.

Vaata ka www.veehutus.ee

Eha Anslan,
Lõuna-Eesti Päästkeskuse
ennetustöötaja

Muudatused perekonnaseisutoimingutes alates 1. juulist 2010

Alates 1. juulist 2010 on ootamas ees olulised muudatused perekonnasündmuste registreerimisel. Jõustuvad perekonnaseadus, perekonnaseisutoimingute seadus, nimeadus.

Avalduste esitamine

Perekonnasündmuste (sünni, abielu, surma, abielu lahutamise ning uue nime andmise) registreerimiseks esitatakse avaldus.

Endiselt nõuavad isiklikult kohale tulekut abiellumisavalduse, isaduse omaksvõtu avalduse (*praeguse nimega isast põlvnemise kindlakstegemise avalduse*) ja abielu lahutamise avalduse esitamine.

Isiklik kohalolek on vajalik seetõttu, et isaduse omaksvõtu puhul lasub ametnikul vanema hooldusõiguse ning abiellumisavalduse puhul varasuhte selgitamise kohustus.

Digiallkirjastatult saab esitada sünni registreerimise avaldust juhul, kui lapse vanemad on abielus, uue nime andmise avaldust, korduva tõendi väljaandmise avaldust, rahvastikuregistrist väljavõtte taotlemise avaldust, elukohta registreerimise avaldust.

Kuni juunikuu lõpuni esitatakse surma registreerimiseks avaldus suuliselt, alates 1. juulist kirjalikult. Tulevikus, kui arstlikule surmateatisele antakse elektroonne vorm, saab surma registreerida digiallkirjastatud avaldusega.

Praegu aktid ja tunnistused, tulevikus kanded ja tõendid

1. juulist 1926 on perekonnaseisuametnikud koostanud sünni-, abielu-, abielulahutuse ja surmaakte ning välja andnud sünni-, abielu-, abielulahutuse ja surmatunnistusi. Alates 2001. aastast koostatakse perekonnaseisuaktid elektroonselt ning muudatused rahvastikuregistris toimuvad koheselt.

1. juulist 2010 ei koosta perekonnaseisuametnik akte, vaid teeb rahvastikuregistrisse kandeid ning annab välja tõendeid. Kui praegu on tunnistuse andmise kohustus, siis edaspidi pole ametnikul kohustust tõendit anda. Sünni, abielu, lahutust või surma registreerinud inimesel on 14 päeva aega otsustada, kas ta soovib paber kandjal tõendit või mitte.

Toimingute tegemisel lähtutakse rahvastikuregistri andmetest

Riigi ja kohaliku omavalitsuse asutused ja teised avaliku

ülesande täitjad peavad alates 1.07.2010 lähtuma rahvastikuregistrisse kantud andmetest ega tohi nõuda väljavõtte (s.t tõendi või varasemalt välja antud tunnistuse) esitamist. Näiteks, kui inimesel, kes teeb kas perekonnaseisu- või notariaalset toimingut, on rahvastikuregistris olemas kõik tema peresuhteid tõendavad dokumendid (sünniakt, abieluakt, laste sünniaktid), siis sellisel juhul ei pea ta esitama ametnikule enam paber kandjal dokumente. Vajadusel suhtleb toimingut tegev ametnik maavalitsuse perekonnaseisuametnikuga, et kontrollida rahvastikuregistrisse kantud andmete õigsust. Enda andmete päring

Meil kõigil on võimalus rahvastikuregistrist kontrollida enda aktuaalseid andmeid. Kasutades ID kaarti või sisenedes panga kaudu, on võimalik teha päring riigiportaalis www.eesti.ee, valides alateema kodanikule ning jõudes enda andmete päringusse. Mõne sekundiga on inimesel olemas ülevaade tema kohta rahvastikuregistrisse kantud andmetest (elukoht, perekonnaseis, statistilised andmed) ning isikuga seotud kehtivatest dokumentidest (isikut tõendavad dokumendid, perekonnaseisualased dokumendid, juhiluba).

Samal lehel olevast vasakpoolsest loetelust saame teha sugulussuhete päringu, anda riigile teada, kui olemas leidnud enda andmetest vea või soovime muuta statistilisi andmeid (rahvus, haridus, tegevusala).

Soovitan inimestel tunda huvi oma andmete vastu, riigiportaali www.eesti.ee kasutamine on lihtne. Kui on soov oma andmeid täpsustada, parandada, lisada, siis pöörduge julgelt oma linna-, valla- või maavalitsuse ametnike poole.

Abielu sõlmimine

Abielu sõlmimiseks esitatakse avaldus kas maavalitsusele, Tallinna Perekonnaseisuametile või abielu sõlmimise õigust omavale vaimulikule. Alates 1.07.2010 võib abielu sõlmimise sooviga pöörduda ka notarite poole. Notarid saavad õiguse täita abielu sõlmimise ja lahutamise seotud perekonnaseisuasutuse ülesandeid.

Alates 1. juulist peavad abiellujad avalduse esitamisel valima varasuhte, s.t tegema otsuse selle kohta, kas nendevahelistele varalistele suhetele kohaldatakse perekonnaseadusest tulenevat varaühisuse, vara juurdekasvu tasaarvestuse või varalahususe regulatsiooni. Selgituskohustus on avaldust vastuvõtval perekonnaseisuametnikul. Justiitsministeeriumi poolt on välja antud selgitusi

andvad voldikud.

Abiellujad võivad oma otsust muuta kuni abielu sõlmimiseni, õigusliku tähendusega on ajaliselt kõige hilisem varasuhte valik. Kui abiellujad oma valikut ei tee, loetakse nende poolt valituks varaühisuse regulatsioon.

Abiellumisavaldusele lisatakse mõlema sünni tõendav dokument. Abiellujatel, kes on sündinud välisriigis, tuleb esitada sünnitunnistus, mis on legaliseeritud/apostillitud ning tõlgitud. Kui on tegemist riikidega, kellega Eestil on sõlmitud õigusabileping (Venemaa, Poola, Leedu, Läti, Ukraina), siis legaliseerimist ei nõuta. Sünnitunnistuse esitamine on kohustuslik. Abielluda soovijad peavad aegsasti omad dokumentid üle vaatama, sest dokumentide tellimine välisriigist on aeganõudev.

Juunikuu lõpuni saavad abiellujad abielu sõlmimist tõendava dokumendi ehk abielutunnistuse kätte kohe-selt. Kuna 1.juulist alates ei ole abielutõendi väljaandmine enam kohustuslik ning tõendi saab välja anda pärast abielukande kinnitamist, siis on üsnagi tõenäoline, et näiteks laupäeval päeval abiellujad saavad tõendi kätte esmaspäeval või hiljem, sest esmast tõendit on võimalik välja võtta 14 päeva jooksul pärast toimingute tegemist.

Abielu sõlmimisel ei kannata ametnik talaari.

Alaealine abielluja, alaealine lapsevanem

Juunikuu lõpuni võib vähemalt 15-aastaseks saanud isik abielluda oma vanemate kirjalikul nõusolekul. Samuti saab alaealine vanem ise oma lapse sünni registreerida. Alates 1.07.2010 tuleb alaealisel isikul pöörduda esmalt kohtusse. Alaealine saab abielluda juhul, kui kohus laiendab alaealise teovõimet abielu sõlmimise vajalike toimingute osas.

Alaealise lapsevanema lapse sünni registreerib alates 1.juulist alaealise lapsevanema seaduslik esindaja ehk siis sündinud lapse vanaema või vanaisa. Alaealine vanem saab oma lapse sünni registreerida vaid juhul, kui kohus on enne lapse sündimist laiendanud alaealise lapsevanema teovõimet ning andnud hooldusõiguse ka sündimata lapse osas.

Kui alaealisel lapsevanemal on vanemad olemas, kuid vanemad ei saa last esindada, siis otsustab kohus erihooldusõiguse andmise. Eestkostetasutus ei saa lapse sünni registreerida, kui alaealisel lapsevanemal on vanemad olemas.

Alaealine isik võib isaduse omaks võtta oma seadusliku esindaja nõusolekul.

Abielu lahutamine

Maavalitsuses abielu lahutamiseks peavad lahutajad kehtiva seaduse kohaselt kinnitama, et nad on abielu lahutamisele nõus ning neil puuduvad vaidlused ühisvara jagamise, laste kasvatamise ja elatise väljamõistmise osas. Alates 1.07.2010 kinnitavad lahutajad avalduses, et nad soovivad abielu lahutada ning neil ei ole abielu lahutamise seonduvaid vaidlusi. Mõlema abikaasa elukoht peab olema Eestis. Eestis elamise nõue kehtib ka praegu.

Uue nime andmine

Alates 1.07.2010 ei otsusta alaealiste perekonnanime muutmist enam kohalik omavalitsus. Uue nime taotlemise avaldus esitatakse maavalitsusele. Uue nime andmise otsustab regionaalminister või regionaalministri poolt volitatud isik.

Praegu on võimalik seaduses ettenähtud juhtudel anda alaealisele uus perekonnanimi kohaliku omavalitsuse korraldusega ning seda riigilõivuvabalt ja sõltumata lapse kodakondsusest. Alates 1.juulist kehtib ka alaealiste nõue - uut nime saavad taotleda Eesti kodanikud ning isikud, kes pole oma kodakondsust määratlenud. Uue nime taotlemise eest tasutakse riigilõiv.

Isikud, kes kannavad sünniakti kantud eesnimest/perekonnanimest erinevat nime, s.t et isikut tõendavad dokumendid ning rahvastikuregistrisse kantud nimi erineb tema sünniakti kantud nimest, võivad edaspidi pöörduda maavalitsusse ning oma nime riigilõivuvabalt muuta. Näiteks sündides on laps saanud nimeks Tõnn, kuid tema isikut tõendavatesse dokumentidesse on kantud eesnimi Tõnu, inimene on elanud Tõnuna pea terve oma elu. Tõnu pöördub maavalitsusse, esitab riigilõivuvabalt avalduse uue eesnime TÕNU saamiseks. Vastavalt maavalitsuses tehtud otsusele on edaspidi eesnimi Tõnu tema seaduslik nimi.

Pädevad ametnikud

Alates 1.07.2010 teevad perekonnaseisutoiminguid ametnikud, kellele on regionaalminister andnud pärast eksami sooritamist perekonnaseisuametnikuna tegutsemise õiguse.

Maavalitsuse perekonnaseisuametnikud on teoreetilise osa eksami teinud. Põlva maakonna kohalike omavalitsuste ametnikeksam toimub 25.mail. Juunis ootab eeseksami teine osa – tarkvara kasutamiseksam.

Maiken Jüriöö
Põlva Maavalitsus
kantselei peaspetsialist

Suveteade Saverna raamatukogu lugejale!

07. juuni – 31. august

raamatukogu avatud

E-R kell 9.00 – 16.00

PUHKUS: 25. juuni-23. juuli

Puhkuse ajal avatud

07. juuli kell 9.00-16.00

Tiina Hoop,
Saverna Rahvaraamatukogu juhataja

Teade Valgjärve raamatukogust

Valgjärve raamatukogu ja AIP on
töötaja puhkuse tõttu

SULETUD

05. juulist - 01. augustini.

Raamatukogu saab kasutada
tööpäevadel kella **12 -18.**

Ootame kõiki vanu lugejaid tagasi ja teretunud on
kõik uued lugejad.

Palume võlglastel oma raamatud veel enne puhku-
sele minekut ära tuua või vajadusel pikendada.
Päikesepaistelise suve kõigile!

Ilae Aigro,
Valgjärve raamatukogu juhataja

Teadaanne

Põlvamaal algas **24. maist** hajaasustuse
veeprogrammi 2010. aasta taotluste vastuvõtt.

Programmi eesmärgiks on hajaasutusega piirkonda-
des majapidamistele joogivee kättesaadavuse taga-
mine või parandamine.

Programmi raames saavad toetuse taotlejaks olla:

- füüsiline isik, kes elab taotlusjärgses kohalikus oma-
valitsuses hiljemalt alates 01.01.2009;
- mittetulundusühingud ja sihtasutused, mille põhikir-
jaliste tegevuste hulka kuulub oma liikmete või elani-
ke joogiveega varustamise tagamine või kes täidavad
korter- või veeühistu ülesandeid:

Toetuse aluseks on põhjendatud eelarve, ühe majapi-
damise puhul on toetuse ülemmääraks 100 000 kroo-
ni. Toetuse suurus ei või olla suurem kui 2/3 projekti
abikõlblikest kuldudest.

Taotluse vorm ja juhendmaterjalid on saadavad Valg-
järve valla kodulehel www.valgjarve.ee või Ettevõtluse
Arendamise Sihtasutuse kodulehel www.eas.ee
Taotlusi võetakse vastu Valgjärve vallavalitsuses kuni
05.07.2010.a

Programmi kontaktisikuks Valgjärve vallas on
majandusnõunik Udo Salumets 7998475, 5248177,
majandusnõunik@valgjarve.ee

OÜ Ökopesa

ostab raieõigust
ning teostab metsa
ülestöötamist.

Pakume metsa istutust ja
hooldust;

ostame virnastatud võsa ja raiejäätmeid;
töötame võsa ja peenmetsa hakkepuiduks;
ostame palki ja paberipuud.

Kontakt: 55570798 või 55623806 / triin@okopesa.ee
www.okopesa.ee

OÜ Mano Grupp pakub:
Elektritööd, koduautomaatika,
õhk-soojuspumbad.

Järelmaksuvõimalus. www.mano.ee
Tel. 52 08970

**Valgjärve vallavalitsus tänab kõiki artiklite ja
fotode autoreid hea koostöö eest
vallalehe valmimisel.**

26. juunil algusega kell 12. 00

Valgjärve koolimaja juures VALGJÄRVE SPORTLIK KODUKANDIPÄEV

- Võrkpallivõistlus
- Korvpalli täpsusvisked
- Külade vaheline köievedu
- Sangpomm
- Töötuba Krista Varuli juhendamisel
- Batuut
- Käesurumismasin
- Auhinnad

Algusega kell 18. 00 VALGJÄRVE LAULULAVA PIDULIK AVAMINE JA VALLA JAANITULI

- Etteasted taidlejatelt
- Valla kaunimate kodude autasutamine
- Jaanilõke
- Ansambel WISMARI POISID
- Õhtujuht

Kogu päeva toitlustab OÜ SILDO LUKE
Bussiring

Jälgige kohalikku reklaami!

Kui soovid organiseerimisel millegagi abiks olla või Sul on
lätiviimiseks häid ideid, siis anna endast märku
telefonil 5033518

Õnn on inimese enda teha,
sünnib tema mõtetest ja teost.
Elab meeltes, südames ja kehas,
võrsub töökast, tahtekindlast peost.
Meie õnn ei ela võõras linnus,
kaugeil saartel, küldes ja teil,
ei, ta elab püsivuses, innus,
elab kodukoldeis, elab meis.
Õnn on inimese käterammus.
Raskusteski kätkeb õnne eos.
Õnn on mõistuse ja kindla sammu,
töö ja rõõmu katkematu seos.
/E.Niit/

Juuni

01.06.	Eevi Hani	65
01.06.	Armilda Jalajas	75
09.06.	Aino Kruus	85
09.06.	Heino Unt	70
29.06.	Adele Ots	65

Juuli

07.07.	Elmar Kingo	75
09.07.	Lille Russak	70
15.07.	Heino Parv	80
16.07.	Mare Sellis	70
18.07.	Leili Roorberg	75

August

05.08.	Eeber Eenmaa	70
07.08.	Svetlana Vasilieva	65
10.08.	Raimu Roio	65
23.08.	Alide Kont	85

September

05.09.	Kalju Hausenberg	80
14.09.	Leo Kann	70
17.09.	Vambola Teever	80
18.09.	Peep Hummal	70
30.09.	Juhan Kaarna	75

**PALJU ÕNNE KÕIKIDELE
SÜNNIPÄEVALASTELE!**

Väike inimene maailma sündis
ja aeg vaikselt vagu kündis.
Väga õnnelik on ta, sest emaks oled Sa.

Sünd on igakord IME.

MATTIAS KIRSS sünd 11.03.2010
Maaritsa küla

NORA LILLI MAAMÄGI sünd 14.04.2010
Saverna küla

MARTEN PARV sünd 12.05.2010
Maaritsa küla

Valgjärve Vallavalitsus õnnitleb
pisipõnne ja nende vanemaid!!

MÄLESTAME

Mis tulema peab, see tuleb,
Kellel otsa saab aeg, see läheb.
Minnes võtab ta lambist tule
Ja süütab taevasse tähe.
(V. Osila)

Valgjärve Vallavalitsus mälestab igavikuteele lahkunud:

ENDEL SIMGA
Sünd 12.07.1924 surnud 17.03.2010
Tiido küla

VALTER TOOTSI
Sünd 06.02.1931 surnud 19.03.2010
Saverna küla

ELISABETH SIMM
Sünd 24.01.1932 surnud 24.03.2010
Pikajärve küla

KAMILLA LÄTT
Sünd 26.07.1908 surnud 25.03.2010
Saverna küla

RAUL PUUSEPP
17.06.1932 surnud 30.04.2010
Saverna küla

Suvised üritused

18. juunil kell 18.00 Saverna PK võimlas on **Saverna Põhikooli lõpuaktus**

19. juunil kell 12.00 Valgjärve PK saalis on **Valgjärve Põhikooli lõpuaktus**

22. juuni kell 20.00 **Maaritsa jaanipäev**. Tantsuks ansambel Mati bänd Ülenurmest

26. juuni **Valgjärve kodukandipäev** (sh rannavõrkpalli turniir)

alates kl 18-st **valla jaanipidu** Valgjärve koolipargis, koos uue laululava avamisega. Tantsuks ansabel Wismari poisid Bussiringid:

1. ring: vajadusel Hobuala kell 17.00 Valgjärvel kell 17.20
Sirvaste kell 17.05
Aiaste kell 17.10
Pikajärve kell 17.15
vajadusel Tamme kell 17.15

2. ring: vajadusel Vissi Maaritsa kell 17.35
Saverna kell 17.45
Valgjärvel kell 17.55-18.00

Palume sõitjatel eelregistreerida, et teada bussi suuruse vajadust. Tuuliku Reisid- tel 53004540 või 7996007

17. juuli **Saverna külapäev** algusega kl 15. (Rannavolle turniir, Rammumees) Tantsuks ansambel Muhedad

31. juuli **Maaritsa külapäev**. Simman ansambliga NÖÖP algab kl 20.00

16. august Pikajärve mõisas **eakate tantsupäev** ja kl 19 **Kirile ja Karoli Lookontsert**, „Laulamesüdamed rõõmsaks“, on mõeldud kõikidele, kellele meeldib rahvamuusika ja ka koos laulda. Minu kogemus näitab, et kõige rohkem on kontserdil osalejate hulgas keskealisi ja vanemaid inimesi. See on ka loomulik, sest just nende noorusaega ilmestab tugev kooslulmise traditsioon (pilet 35.-)